

Стенографски дневник

на

6. заседание

Четвъртък, 16 февруари 1950 г.

Открито в 15 ч.

Председателствувал подпредседателят Илия Радков.

Секретари: Крум Терзиев и Георги Арачийски.

СЪДЪРЖАНИЕ

Дневен ред:	Стр.	Стр.
Законопроекти	31	
1. Законопроект за сливане на Министерството на индустрията и занаятите с Министерството на мините и подземните богатства. (Приемане)	31	3. Законопроект за изменение и допълнение на Закона за данък върху общия доход. (Приемане) 36, 38
2. Законопроект за съд и прокуратура по транспорта 31	31	Говорил: министър Кирил Лазаров 37
Говорил: Досю Иванчевски. 33, 34	33, 34	Полагане клетва от народните представители Димо Дичев и Панайот Александров Каракачанов 39
		Закриване първата редовна сесия на Народното събрание. 39

Председателстващ Илия Радков: (Звъни) Другарки и другари народни представители! Присъствуват необходимото число народни представители. Откривам заседанието.

Пристъпваме към разглеждане на дневния ред. Първата точка от дневния ред е:

Законопроект за сливане на Министерството на индустрията и занаятите с Министерството на мините и подземните богатства.

Моля др. секретар да прочете законопроекта.
Моля секретаря Крум Терзиев да прочете законопроекта. — Няма го.

Секретарят Георги Арачийски? — Няма го.

Моля секретаря Ангел Генов да прочете законопроекта.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«МОТИВИ

към законопроекта за сливане на Министерството на индустрията и занаятите с Министерството на мините и подземните богатства

Другарки и другари народни представители! Министерството на индустрията и занаятите и Министерството на мините и подземните богатства са създадени и съществуват по силата на чл. 39 от Конституцията като две отделни самостоятелни министерства.

Тези две министерства обаче имат задачи и развиват дейности, които са до такава степен сродни и свързани помежду си, че чрез събирането им в едно министерство и осъществяването по този начин на едно общо ръководство за досегашните им два ресора ще се даде възможност да се постигне едно пълно координиране на работата в тая област на народното ни стопанство, а задено с това ще се обезпечи и едно по-правилно развитие на нашата промишленост.

Председател на Министерския съвет: В. Червенков

ЗАКОНОПРОЕКТ

за сливане на Министерството на индустрията и занаятите с Министерството на мините и подземните богатства

Член единствен. Министерството на индустрията и занаятите се слива с Министерството на мините и подземните богатства и се преименува на Министерство на промишлеността.

Организацията и устройството на Министерството на промишлеността се уреждат с правилник, който се одобрява от Министерския съвет.

Във всички закони, правилници и наредби думите «Министерство на индустрията и занаятите» и «Министерство на мините и подземните богатства», както и думите «министър на индустрията и занаятите» и «министър на мините и подземните богатства» се заменят съответно с думите «Министерство на промишлеността» и «министър на промишлеността».

Председателстващ Илия Радков: Моля докладчика на законодателната комисия да прочете предложението на законодателната комисия.

Докладчик Георги Кулишев: Другарки и другари народни представители! Законодателната комисия разгледа законопроекта

за сливане на Министерството на индустрията и занаятите с Министерството на мините и подземните богатства, който току-що бе прочетен, и намери, че не следват никакви поправки в него, затуй ви предлага да го приемете така, както е предложен от Министерския съвет.

Председателстващ Илия Радков: По законопроекта няма записани народни представители за изказване. Преминаваме към неговото гласуване.

Моля др. секретар да чете законопроекта член по член.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«ЗАКОНОПРОЕКТ

за сливане на Министерството на индустрията и занаятите с Министерството на мините и подземните богатства.»

Председателстващ Илия Радков: Тия от другарите и другарките народни представители, които са съгласни със заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«Член единствен. Министерството на индустрията и занаятите се слива с Министерството на мините и подземните богатства и се преименува на Министерство на промишлеността.

Организацията и устройството на Министерството на промишлеността се уреждат с правилник, който се одобрява от Министерския съвет.

Във всички закони, правилници и наредби думите «Министерство на индустрията и занаятите» и «Министерство на мините и подземните богатства», както и думите «министър на индустрията и занаятите» и «министър на мините и подземните богатства» се заменят съответно с думите «Министерство на промишлеността» и «министър на промишлеността».

Председателстващ Илия Радков: Тия от другарите и другарките народни представители, които са съгласни с член единствен от законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство. Събранието приема.

Бюрото констатира, че повече от половината от всички народни представители гласуват за настоящия законопроект.

Преминаваме към точка втора от дневния ред:

Законопроект за съд и прокуратура по транспорта.

Моля др. секретар да прочете законопроекта.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«МОТИВИ

към законопроекта за съд и прокуратура по транспорта

Другарки и другари народни представители! Министерският съвет и Централният комитет на Българската комунистическа партия със 7-то постановление, взето в заседанието им от 5. X. 1949 г., протокол № 137, за работата на Министерството на транспорта и неговите задачи, решиха при Министерството на транспорта да се създаде особен съд за бързо разследване и съ-

дене на вредителите и причинителите на тежки аварии и катастрофи по транспорта.

С предлагания законопроект се учредява такъв особен съд по транспорта и особена прокуратура по транспорта, с което се създава възможността за специализиране на тези съдии и прокурори по въпросите на всички видове транспорт, свързани с аварията, катастрофите и други престъпления по транспорта.

Предлаганият законопроект възприема процедурата за «Бързи производства» от Закона за наказателното съдопроизводство, като съкратява някои от тези най-кратки срокове, с което ще се постигне бързото разследване на тези престъпления и бързото произнасяне на съдебната присъда в най-близко време след деня на престъплението.

По такъв начин се вземат решителни съдебни мерки за предотвратяване на аварията, катастрофите и другите видове престъпления по всички видове транспорт.

По тези съображения ви се предлага да гласувате настоящия законопроект за съд и прокуратура по транспорта.

Министър на транспорта: **Г. Чанков**

ЗАКОНОПРОЕКТ

за съд и прокуратура по транспорта

Глава I

СЪД

Чл. 1. Учредява се съд по транспорта със седалище в София. Съдът се състои от председател и членове.

Броят на членовете-съдии се определя с бюджета на Министерството на транспорта.

Чл. 2. Председателят на съда по служебно положение и заплата се приравнява на член-съдия при Върховния съд на Народната република България, а членовете на съда — на подпредседатели на Софийския окръжен съд.

Чл. 3. Съдът заседава в състав: за председател — председател на съда или един от членовете-съдии и двама съдебни заседатели.

Чл. 4. Председателят и членовете-съдии се избират по реда и начина за избирание съдиите при Софийския окръжен съд от Софийския градски народен съвет, а съдебните заседатели, по 6 души на съдебен транспортен район, се избират от този окръжен съвет, който представлява център на транспортен район.

Съдебните транспортни райони и техните центрове се определят със заповед от министъра на транспорта и министъра на правосъдието.

Чл. 5. Отзоваването и уволнението на председателя на съда и на членовете-съдии става по реда и условията на Закона за устройството на народните съдилища, като правата и задълженията на Министерството на правосъдието се упражняват и изпълняват в съгласие с Министерството на транспорта.

Чл. 6. Надзорът върху съда се упражнява съгласно Закона за устройството на народните съдилища.

Чл. 7. Правилникът за вътрешния ред и деловодството на народните съдилища важи и за съда по транспорта. При нужда, особени разпоредби на съда по транспорта могат да се създават от министъра на правосъдието в съгласие с министъра на транспорта.

Чл. 8. Служителите в канцеларията на съда по транспорта се назначават от председателя на съда и се приравняват към тези на Софийския окръжен съд.

Глава II

ПРОКУРАТУРА

Чл. 9. При Главната прокуратура на Народната република се учредява прокуратура по транспорта.

Чл. 10. Прокуратурата по транспорта се състои от прокурор и заместници-прокурори, а за произвеждане на предварително следствие се назначават следователи.

Броят на заместниците-прокурори и следователите се определя с бюджета на Министерството на транспорта, а седалищата и районите им се определят със заповед на главния прокурор на Народната република по предложение на министъра на транспорта.

Чл. 11. Прокурорът по служебно положение и заплата се приравнява на прокурор при Главната прокуратура на Народната република, а заместниците-прокурори и следователите — на заместници-прокурори при Софийската окръжна прокуратура.

Чл. 12. Прокурорът, заместниците-прокурори и следователите се назначават и уволняват от главния прокурор на Народната република по предложение на министъра на транспорта.

Чл. 13. Върховният надзор върху дейността на прокурора, заместниците-прокурори и следователите принадлежат на главния прокурор на Народната република по реда на Закона за Прокуратурата.

Чл. 14. Служителите в канцеларията на прокуратурата по транспорта се назначават от прокурора и се приравняват към тези на Софийската окръжна прокуратура.

Глава III

ПОДСЪДНОСТ

Чл. 15. На съда по транспорта са подсъдни всички престъпления от общ характер:

а) извършени от работници и служители при Министерството на транспорта и неговите поделения, както и да са назначени — щатни или по надничния блок, временни или постоянни — по повод или при изпълнение на служебните им задължения;

б) извършени от такива работници и служители при Министерството на транспорта и неговите поделения, които са се възползували при извършване на престъплението от служебното си положение или от служебната си форма;

в) свързани с работите на транспорта, сигурността на пътя или движението, трудовата дисциплина на работниците и служителите, тяхното морално-политическо единство или които разколебават духа и вярата им в Народната република и социализма и

г) за които това е постановено в други закони.

Всички съучастници в горните престъпления се съдят от съда по транспорта.

Чл. 16. По делата за престъпления, подсъдни на съда по транспорта, извършването на предварително следствие не е задължително.

Чл. 17. За деяния, които се наказват със строг тъмничен затвор или с по-тежко наказание, мярката за неотклонение е задържане под стража.

За деяния, за които се предвижда наказание строг тъмничен затвор или по-тежко наказание, извършени по непредпазливост, може да се вземе и по-лека мярка за неотклонение, ако общественият интерес или нуждите на транспорта налагат това.

Спрямо лицата, които при извършване на деянието не са навършили 18-годишна възраст, може да се вземе и по-лека мярка за неотклонение.

Чл. 18. Прокурорът внася делото в съда в седемдневен срок след получаването му.

Чл. 19. Показания, дадени пред съда, с които се уличават неучастващи в производството лица в извършване на престъпления, подсъдни на съда по транспорта, имат значение на показания, дадени на предварително следствие по отношение на същите лица.

Чл. 20. Подсъдимият, който иска да посочи доказателства във от онези, посочени в обвинителния акт, има право да стори това в седемдневен срок от получаването на преписа от обвинителния акт. Същото право и в същия срок има подсъдимият, когато са допуснати от съда нови доказателства на другите участващи в делото лица.

Гражданските истци се известяват за постъпването на обвинителния акт в съда. В седемдневен срок от известието те имат право да посочат нови доказателства.

Чл. 21. Съдът по транспорта разглежда делата в съдебно заседание най-късно в седемдневен срок след изтичането на сроковете по предшествуващия член.

Делата се разглеждат на самото място, където е извършено престъплението, освен ако съдът намери това за ненужно.

Неявяването на свидетели не е пречка за разглеждане на делата, ако същите са дали писмени показания при дознанието или при предварителното следствие, или ако има други свидетели за същите обстоятелства.

Чл. 22. Когато съдът по транспорта намери, че деянието не е обществено опасно или че общественият интерес налага това, може изцяло или частично да освободи подсъдимия от отговорност.

Чл. 23. Присъдите на съда по транспорта подлежат на обжалване пред Върховния съд на Народната република в тридневен срок от произнасянето им.

Всички дела на съда по транспорта се разглеждат в едно и също отделение на Върховния съд на Народната република, насрочват се веднага с постъпването им и се разглеждат най-късно в двеседмичен срок.

Денят на съдебното заседание се известява на страните чрез призовка, телеграма или телефонограма.

Подсъдимите, които са задържани под стража, не се допускат в съда, но те могат да се представляват от адвокати.

Допълнителни касационни жалби могат да се подават най-късно 1 ден преди деня на разглеждане на делото.

Чл. 24. Доколкото този закон не съдържа особени устройствени правила, прилагат се законите за устройството на народните съдилища и за Прокуратурата, а доколкото не съдържа особени правила за разглеждане на делата, прилага се Законът за наказателното съдопроизводство.

Чл. 25. За деня, от който ще почнат да действуват съдът по транспорта и прокуратурата по транспорта, се издава заповед от министъра на транспорта, министъра на правосъдието и главния прокурор на Народната република.

Делата, висящи към тази дата в другите съдилища, се прехвърлят на съда по транспорта, който ги разглежда по реда, предвиден в този закон.»

Председателстващ Илия Радков: Моля докладчика на законодателната комисия да прочете предложението на комисията.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

« П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е »

на законодателната комисия по законопроекта за съд и прокуратура по транспорта

Законодателната комисия предлага на пленума на Народното събрание да приеме и гласува следните изменения и допълнения на законопроекта:

1. В чл. 7, третия ред, след думата «разпоредби» предложат «на» да се замени с предложат «за». В същия ред думата «създават» да се замени с думата «издават».

Съображения. Корекциите са от редакционен характер.

2. В чл. 14, на последния ред думата «този» да се замени с думата «тези».

Съображения. Корекцията е от редакционен характер.

3. Чл. 15, буква «а», да се прередактира така:

«Извършени по повод или при изпълнение на служебните им задължения от работници и служители при Министерството на транспорта и неговите подразделения, както и да са назначени те — щатни или по надничния блок, временни или постоянни.»

Съображения. Новата редакция се прави за по-голяма яснота.

4. В чл. 18, след думата «съда» да се прибавят думите «най-късно» и вместо думата «седемдневен» да се постави думата «тридневен».

Съображения. Характерът на делата изисква спешност и за по-голяма ефикасност в правораздаването.

5. Чл. 20 да се прередактира така:

«На подсъдимите и на гражданските иници се връчва препис от обвинителния акт. В седемдневен срок от получаването му те имат право да посочат доказателствата си.»

Съображения. За да не се даде възможност за удължаване на процеса, седемдневният срок за посочване на доказателствата ще тече едновременно както за подсъдимите, така и за гражданските иници.

6. В чл. 21, втория ред, думата «седемдневен» да се замени с думата «тридневен».

Съображения. Поради спешност и за по-голяма ефикасност в правораздаването.

7. Чл. 22 да се заличи.

Съображения. Този текст не е в духа на закона и не е в обществения интерес да се налагат меки наказания за този род деяния. Същата цел може да се постигне по реда на чл. 61 от наказателния закон.

8. Чл. 23 става чл. 22. В алинея II на този член, първия ред, след думата «разглеждат» предложат «в» да се замени с предложат «от». В същата алинея, последния ред, думата «двуседмичен» да се замени с думата «седемдневен».

Съображения. Двете корекции са от редакционен характер. Намалването на срока на седемдневен се налага поради спешност и за по-голяма ефикасност в правораздаването.

9. Да се създаде нов чл. 23 със следното съдържание:

«Чл. 22-к от Закона за уредба и управление на българските държавни железници и пристанища се изменя така:

«Служител от ведомството на Министерството на транспорта, който умишлено причини повреда на съобщителни уреди, возила или съоръжения, се наказва с доживотен строг тъмничен затвор.

Ако са причинени значителни повреди или е последвала смърт за друго, наказанието е доживотен строг тъмничен затвор или смърт.

Ако деянето е извършено по непредпазливост, наказанието е: 1. В случаите на алинея първа — строг тъмничен затвор не по-малко от пет години.

2. В случаите на алинея втора — строг тъмничен затвор не по-малко от 10 години или доживотен строг тъмничен затвор.

Ако непредпазливостта е свързана с нарушение на елементарни правила за изпълнение на служебните обязанности в случай на т. 1 — наказанието е строг тъмничен затвор не по-малко от 10 години или доживотен строг тъмничен затвор, а в случаите на т. 2 — доживотен строг тъмничен затвор или смърт.»

Съображения. Новият текст се предлага с оглед засилване санкциите за този род деяния. С това ще се подсили превантивното действие на закона пред вид голямата важност на транспорта.

Председател на законодателната комисия: Д-р Ив. Пашов»

Председателстващ Илия Радков: По законопроекта има думата народният представител д-р. Досю Иванчевски.

Досю Иванчевски: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Транспортът е един от най-важните отрасли на народното стопанство. Той осигурява връзката между града и селото, между индустрията и земеделието, осигурява културните, стопанските, административните и политическите връзки с

всички краища на страната и с чужбина. Той представлява мощен достъп за социалистическо строителство, за изпълнение на държавния народостроителски план, а във военно време играе важна роля за отбраната на страната.

На 9 септември българският народ наследи разнебитен и изхабен железопътен транспорт. Благодарение ценната и ефикасна помощ на Съветския съюз и героичните усилия на транспортните работници транспортът успя да се справи с увеличения сточен и пътнишки трафик.

Вслушвайки се в думите на нашия любим и непрежалим вожд и учител д-р. Георги Димитров, транспортните работници в огромното си болшинство напярнаха сили и ум, за да сведат до минимум произшествията и катастрофите и да осигурят редовното и сигурно пренасяне на стоките и пътниците, за да осигурят на страната редовен и сигурен транспорт. Имената на хилядите честни транспортни работници, като машинистите Петър Чолаков, Симеон Костадинов, Давидков, Тощков, рационализаторите Йордан Михайлов, Петър Димитров, орденоносците-ударници Христо Дилов и Йордан Лазаров, шофьорите Радон Златев, Спас Василев, маневрият Максим Спасов, са известни не само сред транспортните работници, но и сред целия български народ като герои на труда и се ползват с любов и уважение.

Но техните усилия могат да се сведат до нула, ако не се сложи край на честите и с нищо неоправдани катастрофи и произшествия по железопътния и автомобилния транспорт.

Тия катастрофи и произшествия нанасят милиони щети на народното стопанство, спъват развитието ни към социализма, хвърлят кал върху челото на транспортните работници, лепят петно върху светлия образ на хилядите честни и ентузиастични строители на социалистическия транспорт в нашата родина. Те унищожават изграденото и спечелено с големи усилия от трудещите се в нашата страна, прекъсват движението по нашите железни пътища, прекъсват кръвотечението по артерните на тялото на нашата страна. Катастрофата при гара Горни Дъбник на 26 януари т. г., дело на престъпна небрежност, прекъсна движението по линията София—Сталин за 24 часа, разруши два локомотива, два фургона и четири вагона. Само за един месец в гара Павликени станаха две катастрофи при най-обикновени условия за работа. На 15 януари т. г. в гара Тулово бе причинена катастрофа, при която народното стопанство понесе материални щети над 2.235.000 лв. На 8 август 1949 г. при вили Костенец пълен шофьор удря возената от него кола «ЗИС—5» в друга такава, разбива двете коли и отнема живота на няколко трудещи се. Въпреки взетите мерки, все още катастрофите и произшествията не престават. Те нанасят големи щети на нашето народно стопанство.

Българският народ, трудещите се в нашата страна, хилядите честни и самоотвержени работници по транспорта са кръвно заинтересовани от по-скорошното ликвидиране на катастрофите по транспорта. Само едно нищожно малцинство от заклетни врагове, намиращо се все още по транспорта, се опитва да разлага транспортните работници, да приспива тяхната класова бдителност, да руши дисциплината и да насочва към неизпълнение на правилниците по транспорта. Дълбоко законспирираната банда на Трайчо Костов в транспорта в лицето на Васил Марков рупеше съзнанието на транспортните работници, демобилизираще, убеждаваше, че транспортът без катастрофи е немислим, тогава когато съветските транспортни работници са доказали на дело, че е възможен редовен и сигурен, без каквито и да е катастрофи транспорт.

Седмото постановление на Министерския съвет и ЦК на БКП, имайки пред вид важността на транспорта за страната и неговото лошо състояние, постави задачата пред Министерството на транспорта да вземе бързи мерки за ликвидиране катастрофите, да заздрави дисциплината сред транспортните работници и да осигури по-нататъшния подем в транспорта. За повишаване политическото ниво и изостряне класовото съзнание на транспортните работници, по решение на Министерския съвет и ЦК на Българската комунистическа партия, при Министерството на транспорта се създаде политическо управление. То ще заостри вниманието на работниците и служителите върху катастрофите като позорящо явление, което нанася материални щети на нашето народно стопанство и позори всички транспортни работници, за укрепване трудовата дисциплина сред тях. Политическото управление заедно с административното ръководство, с партийните и профсъюзните организации и хилядите честни и трудолюбиви работници по транспорта повежда борба за ликвидиране катастрофите и произшествията, за ликвидиране закъсненията на влаковете и за сигурно и приятно пътуване на пътниците. Сега транспортните работници чувствуват отговорността си за тежките поражения, нанесени от катастрофите на народното стопанство, презират руйителите на дисциплината, вредителите по транспорта.

Катастрофите могат да се ликвидират. Транспортният колектив в основата си е здрав, незасегнат от врага. Той в настоящия момент е подел борбата за ликвидиране катастрофите и осигуряване изпълнението на наредба № 16 от 30 януари 1950 г. на министъра на транспорта относно вземане бързи мерки по безопасността на движението на влаковете.

Предложеният законопроект за съд и прокуратура по транспорта, изработен съгласно седмото постановление на Министерския съвет и ЦК на БКП, ще подпомогне усилията на честните транспортни работници в борбата им за сигурен, бърз и редовен транспорт. Очевидно е, другарки и другари, че борбата против катастрофите, против техните причинители в никакъв случай

няма да бъде резултатна, ако ние се задоволим само с апели и благопожелания за ликвидиране на катастрофите. Успоредно с борбата, която ще се води срещу катастрофите от политуправлението, от администрацията, от партийните, профсъюзните и младежките организации по пътя на масово-политическата работа, ще бъде крайно необходимо да бъдат взети и по-решителни мерки против вредителите и саботьорите по транспорта.

Може ли работническата класа, целият наш трудещ се народ да не търси строга отговорност от тия малциня недисциплинирани, нехайни, търсещи върбова сянка в транспорта народни врагове? Естествено е, че такива «служители» и «работници» трябва да се разследват бързо, без протакане и да получат своевременно своето тежко наказание. Борбата на трудещите се за създаване ново отношение към държавата с ония, които гледат постарому на транспорта, с ония, които не си дават сметка, че нашият народ е поверил в техните ръце голяма част от богатствата си, с враговете и вредителите по транспорта ще бъде успешна тогава, когато виновниците и престъпниците получават заслужени наказания. Предложените в чл. 23 от закона изменения предвиждат сурови наказания. Но представете си с какво наказание би изкупил своето престъпление оня престъпник шофьор, който разруши две коли, купени със спестените с труд народни пари и отнеме живота на неколцина български трудещи се? С какви наказания биха изкупили престъпленията си ония престъпници, отречени от работническата класа, които съзнателно вършат катастрофи и произшествия, които рушат дисциплината, деморализират персонала, разлагат тяхното морално-политическо единство, които разколебават духа и вярата им в Народната република България?

Наказанията са тежки, но справедливи. Те ще бъдат наложени в интереса на трудещите се в нашата страна, за запазване нашето народно стопанство, нашето народно богатство — локомотиви, вагони, автомобили, стоки и пр., от което са заинтересовани и транспортните работници.

Другарки и другари народни представители! Борбата с катастрофите, борбата с вредителите и саботьорите по транспорта в настоящия етап представлява класова борба с нашия враг, тъй като от катастрофите се ползува само врагът. В тая борба приемането на закона за специалния съд и прокуратура по транспорта ще представлява мощно оръжие в ръцете на народнодемократичната власт и в ръцете на транспортните работници в борбата им срещу класовия враг. Не със стъписване, не с уплаха, не с колебание, а с радост и увереност ще бъде посрещнат настоящият закон от трудещите се в нашата страна, от десетките хиляди честни работници по транспорта. Те знаят, че този закон не е насочен срещу тях, а срещу онова нищожно малцинство от вредители и саботьори, намиращо се все още между тях. Приемането на закона ще бъде мощна бариера срещу катастрофите и произшествията и грозно предупреждение срещу ония, които биха дръзнали да вредителствуват по транспорта.

От трибуната на Народното събрание аз като локомотивен машинист от железниците отправям апел към всички машинисти и огньари, ръководители по движението, началници на влакове, пикьори и надзиратели на пътя, спирачи и стрелочници, кондуктори и шофьори, към всички работници в транспорта да мобилизираме още по-здраво силите си, да затегнем дисциплината, да разобличаваме лентите и враговете, за да изпълним задачите, които ни поставят нашето Правителство и ЦК на БКП — да създадем сигурен, точен, бърз и евтин транспорт.

От името на парламентарната група на Българската комунистическа партия и от името на 80.000 транспортни работници, искрено и честно воюващи на фронта на транспорта за изпълнение заветите на др. Георги Димитров, заявявам, че ще гласуваме за приемането на закона за съд и прокуратура по транспорта. (Ръкопляскания)

Председателстващ Илия Радков: Други записани народни представители за изказване по законопроекта няма. Пристъпваме към неговото приемане.

Давам думата на докладчика на законодателната комисия.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«ЗАКОН за съд и прокуратура по транспорта»

«Глава I

СЪД

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат заглавието на законопроекта, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 1. Учредява се съд по транспорта със седалище в гр. София. Съдът се състои от председател и членове.

Броят на членовете-съдии се определя с бюджета на Министерството на транспорта.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 1, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 2. Председателят на съда по служебно положение и заплата се приравнява на член-съдия при Върховния съд на Народната република България, а членовете на съда — на подпредседатели на Софийския окръжен съд»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 2, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 3. Съдът заседава в състав: за председател — председателят на съда или един от членовете-съдии и двама съдебни заседатели.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 3, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 4. Председателят и членовете-съдии се избират по реда и начина за избиране съдиите при Софийския окръжен съд от Софийския градски народен съвет, а съдебните заседатели, по 6 души на съдебен транспортен район, се избират от онзи окръжен съвет, който представлява център на транспортен район.

Съдебните транспортни райони и техните центрове се определят със заповед от министъра на транспорта и министъра на правосъдието.

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 4, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 5. Отзоваването и уволнението на председателя на съда и на членовете-съдии става по реда и условията на закона за устройството на народните съдилища, като правата и задълженията на Министерството на правосъдието се упражняват и изпълняват в съгласие с Министерството на транспорта.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 5, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 6. Надзорът върху съда се упражнява съгласно закона за устройството на народните съдилища.

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 6, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 7. Правилникът за вътрешния ред и деловодството на народните съдилища важи и за съда по транспорта. При нужда особени разпоредби за съда по транспорта могат да се създават от министъра на правосъдието в съгласие с министъра на транспорта.»

На третия ред, вместо думата «създават», комисията постави думата «издават».

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 7 с поправката на комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 8. Служителите в канцеларията на съда по транспорта се назначават от председателя на съда и се приравняват към тези на Софийския окръжен съд.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 8, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Глава II

ПРОКУРАТУРА

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат заглавието на глава II, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 9. При Главната прокуратура на Народната република се учредява прокуратура по транспорта.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 9, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 10. Прокуратурата по транспорта се състои от прокурор и заместници-прокурори, а за произвеждане на предварително следствие се назначават следователи.

Броят на заместниците-прокурори и следователите се определя с бюджета на Министерството на транспорта, а седалищата и районите им се определят със заповед на главния прокурор на Народната република по предложение на министъра на транспорта.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 10, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 11. Прокурорът по служебно положение и заплата се приравнява на прокурор при Главната прокуратура на Народ-

ната република, а заместниците-прокурори и следователи — на заместници-прокурори при Софийската окръжна прокуратура.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 11, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 12. Прокурорът, заместниците-прокурори и следователите се назначават и уволняват от главния прокурор на Народната република по предложение на министъра на транспорта.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 12, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 13. Върховният надзор върху дейността на прокурора, заместниците-прокурори и следователите принадлежи на главния прокурор на Народната република по реда на закона за Прокуратурата.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 13, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 14. Служителите в канцеларията на прокуратурата по транспорта се назначават от прокурора и се приравняват към този на Софийската окръжна прокуратура.»

На третия ред, вместо думата «този», комисията постави думата «тези».

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 14 с поправката от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

Г л а в а III

П О Д С Ъ Д Н О С Т .»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат заглавието на глава III, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 15. На съда по транспорта са подсъдни всички престъпления от общ характер:

а) извършени от работници и служители при Министерството на транспорта и неговите поделения, както и да са назначени те — щатни или по надничния блок, временни или постоянни — по повод или при изпълнение на служебните им задължения;

б) извършени от такива работници и служители при Министерството на транспорта и неговите поделения, които са се възползвали при извършване на престъплението от служебното си положение или от служебната си форма;

в) свързани с работите на транспорта, сигурността на пътя или движението, трудовата дисциплина на работниците и служителите, тяхното морално-политическо единство или които разколебават духа и вярата им в Народната република и социализма и

г) за които това е постановено в други закони.

Всички съучастници в горните престъпления се съдят от съда по транспорта.»

Във втората алинея на първия ред след думата «извършени» комисията прибавя думите «по повод или при изпълнение на служебните им задължения».

В четвъртия ред на същата алинея думите «по повод или при изпълнение на служебните им задължения» се заличават.

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 15 с направените поправки от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 16. По делата за престъпления, подсъдни на съда по транспорта, извършването на предварително следствие не е задължително.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 16, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 17. За деяния, които се наказват със строг тъмничен затвор или с по-тежко наказание, мярката за неотклонение е задържане под стража.

За деяния, за които се предвижда наказание строг тъмничен затвор или по-тежко наказание, извършени по непредпазливост, може да се вземе и по-лека мярка за неотклонение, ако обществен интерес или нуждите на транспорта налагат това.

Спрямо лица, които при извършване на деянието не са навършили 18-годишна възраст, може да се вземе и по-лека мярка за неотклонение.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 17, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 18. Прокурорът внася делото в съда в седемдневен срок след получаването му.»

В първия ред след думата «в съда» комисията прибави думите «най-късно в тридневен», като думите «в седемдневен» се заличават.

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 18 с поправките от комисията, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 19. Показания, дадени пред съда, с които се уличават неучастващи в производството лица в извършване на престъпления, подсъдни на съда по транспорта, имат значение на показания, дадени на предварително следствие по отношение на същите лица.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 19, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 20. Подсъдимият, който иска да посочи доказателства във от онези, посочени в обвинителния акт, има право да стори това в седемдневен срок от получаването на преписа от обвинителния акт. Същото право и в същия срок има подсъдимият, когато са допуснати от съда нови доказателства на другите участващи в делото лица.

Гражданските ищци се известяват за постъпването на обвинителния акт в съда. В седемдневен срок от известието те имат право да посочат нови доказателства.»

Комисията прередактира основно чл. 20, който добива следната редакция: (Чете)

«Чл. 20. На подсъдимите и на гражданските ищци се връчва препис от обвинителния акт. В седемдневен срок от получаването му те имат право да посочат доказателствата си.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат прередактирания от законодателната комисия чл. 20, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов (з): (Чете)

«Чл. 21. Съдът по транспорта разглежда делата в съдебно заседание най-късно в седемдневен срок след изтичането на сроковете по предшествувания член.

Делата се разглеждат на самото място, където е извършено престъплението, освен ако съдът намери това за неуместно.

Неявяването на свидетели не е пречка за разглеждане на делата, ако същите са дали писмени показания при дознанието или при предварителното следствие, или ако има други свидетели за същите обстоятелства.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 21, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 22. Когато съдът по транспорта намери, че деянието не е обществено опасно или че общественият интерес налага това, може изцяло или частично да освободи подсъдимия от отговорност.»

Комисията заличи изцяло текста на чл. 22.

Чл. 23 става чл. 22. (Чете)

«Чл. 22. Присъдите на съда по транспорта подлежат на обжалване пред Върховния съд на Народната република в тридневен срок от произнасянето им.

Всички дела на съда по транспорта се разглеждат в едно и също отделение на Върховния съд на Народната република. насрочват се веднага с постъпването им и се разглеждат най-късно в двеседмичен срок.

Денят на съдебното заседание се известява на страните чрез призовка, телеграма или телефонограма.

Подсъдимите, които са задържани под стража, не се допускат в съда, но те могат да се представляват от адвокати.

Допълнителни касационни жалби могат да се подават най-късно 1 ден преди деня на разглеждане на делото.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 22, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: Създава се нов чл. 23 със следното съдържание: (Чете)

«Чл. 23. Чл. 22-к от закона за уредба и управление на българските държавни железници и пристанища се изменя така:

«Служител от ведомството на Министерството на транспорта, който умишлено причини повреда на съобщителни уреди, возила или съоръжения, се наказва с доживотен строг тъмничен затвор.

Ако са причинени значителни повреди или е последвала смърт за друго, наказанието е доживотен строг тъмничен затвор или смърт.

Ако деянието е извършено по непредпазливост, наказанието е:

1. В случаи на алинея първа — строг тъмничен затвор не по-малко от пет години.

2. В случаи на алинея втора — строг тъмничен затвор не по-малко от 10 години или доживотен строг тъмничен затвор.

Ако непредпазливостта е свързана с нарушение на елементарни правила за изпълнение на служебните обязанности в случай на т. 1 — наказанието е строг тъмничен затвор не по-малко от 10 години или доживотен строг тъмничен затвор, а в случаите на т. 2 — доживотен строг тъмничен затвор или смърт.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат новия чл. 23, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 24. Доколкото този закон не съдържа особени устройствени правила, прилагат се законите за устройството на народните съдилища и за Прокуратурата, а доколкото не съдържа особени правила за разглеждане на делата, прилага се законът за наказателното съдопроизводство.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 24, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Докладчик Борис Бонов: (Чете)

«Чл. 25. За деня, от който ще почнат да действуват съдът по транспорта и прокуратурата по транспорта, се издава заповед от министъра на транспорта, министъра на правосъдието и главния прокурор на Народната република. Делата, висящи към тази дата в другите съдилища, се превърлят на съда по транспорта, който ги разглежда по реда, предвиден в този закон.»

Председателстващ Илия Радков: Тези от другарите народни представители, които приемат чл. 25, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Преминваме към разглеждане на точка трета от дневния ред:

Законопроект за изменение и допълнение на закона за данъка върху общия доход.

Моля секретаря да го прочете.

Секретар Ангел Генев: (Чете)

«МОТИВИ

към законопроекта за изменение и допълнение на закона за данъка върху общия доход

Другарки и другари народни представители! Новото преустройство на народното стопанство на социалистически основи у нас, както и укрепването на нашия лев, не би било възможно без временни жертви на работническата класа, трудещите се селяни и народната интелигенция. Работниците, служителите и народната интелигенция трябва да поемат известни нови задължения, като плащат данък върху получаваните от тях заплати, надници и възнаграждения. Това плащане обаче по същество не ще означава намаляване надниците и заплатите, защото колкото то ще донесе увеличение на стокото производство, намаление на цените и увеличение на покупателната стойност на лева, а при това грамадната част от средствата по бюджета ще бъдат употребени за строителството, за социално-битово и културно обслужване пак на трудещите се.

Вследствие престъпната и продажна политика на монархо-фашистките правителства Отечественият фронт получи тежко финансово наследство. Нашето стопанство бе ограбено и разрушено. Няколкото последователно сушави години намалиха значително добива на нашето земеделие. Ако не беше помощта на братския Съветски съюз и решителните мерки, взети от нашето народно Правителство, положението на трудещите се щеше много да се влоши. Благодарение на взетите мерки от Правителството на нашите работници и трудещи се се осигури храна, облекло, обувки и други на твърди цени.

За да се покрие една част от загубата на държавата от определените твърди цени, налага се въвеждането на един минимален данък върху заплатите, надниците и други възнаграждения на работниците и служителите.

Създава се чл. 35-а в закона за общия доход. За да се осигурят и запазят интересите на трудещите се, от облагане се изключват заплати, надници, пенсии, стипендии и премии, когато са до размер 5.000 лв. месечно, а тези в по-голям размер се облагат по етажна прогресия — от 5% до 12%. Предвижда се да не се облагат народните пенсии, хлебните надбавки, семейните добавки и др., както и ония лица и доходи, за които Министерският съвет, по доклад на министъра на финансите, реши да бъдат освободени.

С § 4 се цели да се измени законът, като обжалванията на решенията на контролните комисии, вместо пред Върховния съд, да стават пред съответните окръжни съдилища, с оглед да се облекчат Върховният съд на републиката и самите данъкоплатци.

Предлагат се и други някои изменения и допълнения на закона, за да се получат някои подобрения при работата и при внасянето на данъка.

Като предлагам на вашето внимание тук приложен проект по закона за изменение и допълнение на закона за данъка върху общия доход, моля да го обсъдите и гласувате.

Гр. София, февруари 1950 г.

Министър на финансите: **К. Лазаров**

ЗАКОНОПРОЕКТ

за изменение и допълнение на закона за данъка върху общия доход

§ 1. В чл. 6, т. 14, сумата 240.000 лв. се заменя със сумата 60.000 лв.

§ 2. В чл. 35, ал. II, без таблицата, ал. III и ал. IV, без забележките, се заличават, а в края на същия член се прибавя нова алинея:

«Този данък се плаща от учрежденията и предприятията за заплатите, надниците и възнагражденията за 1950 г., независимо от това, че и самите служители и работници се облагат по чл. 35-а за същите.»

§ 3. След чл. 35 се прибавя нов:

«Чл. 35-а. 1. Лицата, получаващи заплати, надници, пенсии, стипендии и други възнаграждения от държавния бюджет, бюджетите на народните съвети, от държавни и общински учреждения и предприятия, кооперации, организации, задруги и от частни лица и предприятия се облагат с данък, който се удържа при изплащането, изчислен по следната

Месечен доход		ТАБЛИЦА		Данък	
До 5,000 лева месечно необлагаеми					
От 5,001 до 7,000 лв.	7,000 лв.	200 лв.	+ 5%	а горивната над	5,200 лв.
" 7,001 " 10,000 "	10,000 "	190 "	+ 6%	" "	7,000 "
" 10,001 " 12,000 "	12,000 "	470 "	+ 7%	" "	10,000 "
" 12,001 " 15,000 "	15,000 "	610 "	+ 8%	" "	12,000 "
" 15,001 " 18,000 "	18,000 "	850 "	+ 10%	" "	15,000 "
18,001 и повече		1,150 "	+ 12%	" "	18,000 "

Забележка. При изчислението на данъка доходът се закръглява на 100.

2. Облагат се всички редовни и допълнителни възнаграждения с изключение на:

а) пенсията, получавани от държавния и други пенсионни фондове до 5.000 лв. месечно, а народните пенсии изцяло без оглед на размера им;

б) заплатите и възнагражденията по чл. 6, т. 4; пътните, дневните, фуражните, порционните и безотчетните пари до размер, плащан на държавните служители;

г) наградите и възнагражденията по чл. 6, т. 6;

д) заплатите, надниците, стипендиите и другите възнаграждения до размер 5.000 лв.;

е) безотчетните и представителните пари;

ж) възнагражденията по чл. 6, т. 13, до този размер;

з) семейните добавки, хлебните надбавки, 10% възнаграждение за софийските служители и лицата и доходите, за които Министерският съвет, по доклад на министъра на финансите, реши да бъдат освободени.

3. Работници, служители, пенсионери и др., които се облагат по горната таблица, ако получават заплати, надници и възнаграждения за извършена работа и в други учреждения и предприятия извън постоянното си местослужение, плащат за тази сума данък, изчислен по горната таблица, по началните проценти, като за дохода под 5.000 лв. данъкът е 4%.

4. Лицата — писатели, художници, артисти, музиканти, журналисти, преводачи и други работници на изкуството, професорите, както и инженерите и архитектите за възнагражденията им извън тези от служебното им занятие, за което плащат данък по таблицата в т. 1 на този член, се облагат по следната

Възнаграждение годишно		ТАБЛИЦА		Данък	
До 60,000 лв.					
От 60,001 до 100,000 лв.	100,000 лв.	6,000 лв.	+ 8%	в/у горивната над	60,000 лв.
" 100,001 " 200,000 "	200,000 "	6,200 "	+ 10%	" "	100,000 "
" 200,001 " 300,000 "	300,000 "	16,200 "	+ 12%	" "	200,000 "
" 300,001 " 400,000 "	400,000 "	28,200 "	+ 14%	" "	300,000 "
" 400,001 " 500,000 "	500,000 "	42,200 "	+ 16%	" "	400,000 "
" 500,001 " 600,000 "	600,000 "	58,200 "	+ 19%	" "	500,000 "
" 600,001 " 700,000 "	700,000 "	77,000 "	+ 22%	" "	600,000 "
" 700,001 " 800,000 "	800,000 "	99,200 "	+ 26%	" "	700,000 "
" 800,001 " 1,000,000 "	1,000,000 "	125,200 "	+ 30%	" "	800,000 "
над 1,000,000		185,200 "	+ 38%	за горивната над	1,000,000 "

Забележка. При изчислението на данъка доходът се закръглява на 100.

5. Данъкът по горната таблица се изчислява и удържа от учрежденията, предприятията, кооперациите и организациите при изплащане на възнаграждението.

При всяко изплащане данъкът се изчислява за цялото възнаграждение, получено от лицето от началото на годината от всички места, установено с писмена декларация от получателя, като се удържа разликата от платения до изчисления данък.

Забележка. При изплащане на възнагражденията на писателите и другите работници на изкуството данъкът се изчислява на основание дохода за текущия месец. Необлагаем минимум за месеца е 5.000 лв.

§ 4. Чл. 50 се изменя така:
«Решенията на данъчния началник и контролната комисия за постановен данък до 20.000 лв. включително не подлежат на обжалване.

Решенията на данъчния началник и контролната комисия в останалите случаи могат да се обжалват по въззивен ред пред

окръжния съд в месечен срок от съобщаване решението на данъкоплатеца и на държавния адвокат.

Окръжният съд разглежда тия дела по реда, определен в закона за гражданското съдопроизводство, и решенията му не подлежат на обжалване.

З а б е л е ж к а. Заварените във Върховния съд дела по закона за данъка върху общия доход се изпращат за разглеждане в съответните окръжни съдилища.»

§ 5. В чл. 51, ал. II, думите «пред Върховния административен съд» се заменят с «пред окръжния съд».

§ 6. В чл. 58, ал. I, цифрата «20» става «10», а алинея пета се заличава, като вместо нея се създават нови:

«Предприятията, учрежденията, организацията и др., които теглят от Българската народна банка суми за изплащане на заплатите, надниците, възнагражденията, прехвърлят едновременно при тегленето съответния данък по чл. 35 и чл. 35-а по сметката на околийския, съответно нему приравнения градски народен съвет.

Данъкът по чл. 35-а е изцяло в полза на републиканския бюджет.»

§ 7. Чл. 64, ал. I, се изменя така:

«Неплатените в сроковете за доброволно плащане, както и неудържаните, или удържани, но невнесени в срок данъци се събират с лихва 0.2% за всеки пет дни или част от пет дни.»

§ 8. Постановленията на този закон важат:

От 1 март 1950 г. за заплатите, надниците, стипендиите и другите възнаграждения, а за пенсията — от второто тримесечие на 1950 г.»

Председателстващ Илия Радков: Моля докладчика на законодателната комисия да докладва предложението на комисията.

Докладчик Иван Андреев: (Чете)

« П Р Е Д Л О Ж Е Н И Е

на законодателната комисия по законопроекта за изменение и допълнение на закона за данъка върху общия доход

Комисията предлага на пленума на Народното събрание да гласува и приеме горния законопроект така, както е предложен от Министерския съвет, без изменение.

Председател на законодателната комисия: Д-р Ив. Пашърв»

Председателстващ Илия Радков: По законопроекта има думата министърът на финансите д-р. Кирил Лазаров.

Министър Кирил Лазаров: (От трибуната) Другарки и другари народни представители! Новото преустройство на народното стопанство на социалистически основи у нас, както и укрепването на нашия лев, не би било възможно без временни жертви на работническата класа, трудещите се селяни и народната интелигенция. Работниците, служителите и народната интелигенция трябва да поемат известни нови задължения, като плащат данък върху получаваните от тях заплати, надници и възнаграждения. Това плащане обаче по същество не ще означава намаляване надниците и заплатите, защото косвено то ще донесе увеличение на стоковото производство, намаление на цените и увеличение на покупателната стойност на лева, а при това граматната част от средствата по бюджета ще бъдат употребени за строителството, за социално-битово и културно обслужване пак на трудещите се.

Следствие престъпната и продажна политика на монархофашистките правителства Отечественият фронт получи тежко финансово наследство. Нашето стопанство бе ограбено и разрушено. Няколкото последователни сушави години намалиха значително добива на нашето земеделие. Ако не беше помощта на братския Съветски съюз и решителните мерки, взети от нашето народно Правителство, положението на трудещите се щеше много да се влоши. Благодарение на взетите мерки от Правителството, на нашите работници и трудещи се се осигури храна, облекло, обувки и други на твърди цени. При това положение, за да се усили укрепването на нашите финанси, налага се въвеждането на минимален данък върху възнагражденията на ония, които досега не са плащали данък. Правителството счита, че всеки български гражданин трябва да плаща един минимален процент данък на своята нова народна държава. С това той непосредствено ще участва в изграждането на икономическите и културни основи на социализма в Народната република България.

Според § 1 на предлагания законопроект се предвижда едно намаление на необлагаемия минимум за работниците на изкуството от 240.000 лв. на 60.000 лв. годишно, т. е. 5.000 лв. месечно, колкото е и за другите служители.

В § 2 се предвижда заличаването на ония алинеи от чл. 35 на закона за общия доход, които предвиждат случаите, при които данъкът е за сметка на получателите на възнагражденията, тъй като облагането на тия служители в бъдеще ще се урежда с новосъздадения чл. 35-а от закона.

С добавената нова алинея се пояснява, че данъкът 6%, който предприятията внасят за своя сметка срещу изплатените надници и заплати на работниците и служителите си, ще се плаща до края на 1950 г. независимо от това, че и самите работници и служители се облагат лично за тези им доходи.

С § 3 се прибавя нов чл. 35-а към закона, който член урежда начина на личното облагане на лицата, получаващи заплати, надници, пенсии, стипендии и други възнаграждения. Данъкът е незначителен, но все пак е едно допълнително задължение на българските граждани, които той визира, едно задължение към

народната държава. Така например пак се освобождават от данък ония, които получават до 5.000 лв. заплата. Тези, които получават 6.000 лв. заплата, ще плащат месечно 240 лв.; 7.000 лв. — 290 лв. месечно или 4.14%. Тези, които получават 8.000 лв. — 350 лв. или 4.37%. Тези, които получават 9.000 лв. — 410 лв. или 4.5%. Тези, които получават 10.000 лв. — 470 лв. или 4.7%. Тези, които получават 11.000 лв., ще плащат 540 лв. или малко повече от 4%. Тези, които получават 12.000 до 16.000 лв. — 5 до 6%, което варира от 610 до 950 лв. Тези, които получават от 17.000 до 20.000 лв. — 6 до 7%. Тези, които получават от 17.000 до 30.000 лв. — от 7 до 8%.

Следователно общият процент е от 5 до 12%, но средният процент е 5% за всички категории, които ще плащат този данък. Следователно спазено е прогресивното начало — колкото повече получава едно лице, толкова повече и плаща. Това е и справедливо. Това е основата на прогресивно-подходния налог, по който буржоазията 50 години спореше и не можа да го въведе, а нашата власт в течение само на три години успя да въведе и този справедлив налог в нашата страна.

Трябва да кажа, че това начало действително последователно е спазено в това изменение на закона. Така, тези, които получават от 5 до 7 хиляди лева месечен доход, съставляват 33.4% от числото на данъкоплатците, фондът на работната им заплата — 24.6%, а плащаният данък — 22.4%.

Тези, които получават от 7 до 10 хиляди лева, съставляват 40% от числото на данъкоплатците, фондът на работната заплата е 40%, но плащат данък 39%. Тези, които получават от 10 до 12 хиляди лева, съставляват 13.5% спрямо числото на данъкоплатците, фондът на заплатата им е 17.7%, а данъкът отива към 18.8%. Тези, които получават заплата от 12 до 15 хиляди лева, съставляват 6.2% спрямо общия брой на данъкоплатците, фондът на заплатата им е 10.4%, а данъкът отива към 12%. Тези, които получават от 15 до 18 хиляди лева, съставляват само 1% спрямо общото число на данъкоплатците, фондът на работната им заплата — 3.5%, а данъкът — 5.9%.

Следователно виждате една последователност — колкото повече доходите се повишават, толкова прогресията е по-голяма. Но заедно с това е спазено правилото, че този, който получава по-голяма заплата, който има по-големи доходи, след като му се удържи по-голям данък, пак трябва да му останат чисти пари повече, а не по-малко, за да не се убива стимултът, за да не се убива стремлението към квалификация, към получаване по-големи доходи, към усъвършенстване към изпълнението на плановете по количество и качество и т. н.

Тук, другари и другарки народни представители, трябва да отбележа, че в данъчната политика на народната държава има принципно отличие спрямо данъчната политика на капиталистическата държава, а то е, че данъците се въвеждат обратно към данъкоплатците, към трудещите се, към населението. Но те се връщат по косвен начин чрез огромното строителство на заводи, фабрики, на предприятия за културно-битово обслужване на трудещите се. Така че тук нямаме както в капиталистическата държава — данъците да отиват за усиление на класовото господство, за усиление на капиталистическата класа, на потисничеството над трудещите се, а обратното — за усиление на народната държава, на властта на трудещите се в нашата народна демократическа държава. Следователно те са пак в интереса на трудещите се.

Друга особеност на тия изменения и допълнения, които въвеждаме, това е, че удържането на данъка ще става при изплащането на заплатите от самите касиери на учрежденията и предприятията. Наред с това освобождават се народните пенсии, без оглед на размера им, пътните и дневни пари до размера, плащан на държавните служители, безотчетните и представителни пари, семейните добавки, хлебните надбавки, 10% възнаграждение за софийските служители, също така отделни премии за изобретателства, награди и пр. — отделни награди и поощрения. Всичко това се освобождава от облагане, а също така и всички случаи, за които Министерският съвет намери за нужно да реши да се освободят.

Тези от визираните групи от населението, които ще се облагат с този данък, ако имат всевъзможни други допълнителни доходи освен определените визирани заплати, надници и пр., се облагат с един процент от 4%.

В § 4 на предлагания законопроект се предвижда начинът за облагане на професорите, архитектите, инженерите, а също така на писателите и работниците на изкуството. Тук, както казах, те досега имаха един необлагаем минимум от 240.000 лв. Сега той се намалява до оня минимум, който е прет за всички трудещи се в нашата страна — 60.000 лв. годишно или 5.000 лв. месечно. Но за тях се прави едно облекчение от досегашното положение в закона. Досега техните допълнителни доходи и хонорари — не заплата — се облагаха с един процент, вариращ от 10 до 44; сега ние го намаляваме на от 8 до 34. Освен това за тях правим следното облекчение: всеки месец там, където те получават суми, да им се удържа, да не държат тефтери и пр., което те правилно считат за голямо неудобство. Ако в дадено учреждение получават хонорар 2-3 пъти в месеца, там ще им се удържа.

Значи, за тия две групи от нашата интелигенция, за работниците на изкуството и писателите, се прави това облекчение с цел да имат те възможност повече да се съсредоточават в своите професионални области, за да ни дадат по-добри реалистични творби, които да обрисуват бита и борбите на нашия народ.

Тези са основните положения на изменението на Закона за данъка върху общия доход.

Съдържат се още няколко положения, които се отнасят до процесуалните действия. Предвижда се решенията на контролните инстанции да се обжалват по въззивен ред пред окръжните съдилища вместо пред Върховния съд на Републиката, както е досега. Това изменение се налага, за да се облекчи работата на Върховния съд и се даде възможност на данъкоплатците да се явяват при разглеждането на дела.

Друго едно изменение е, че данъкът се внася до 10 число на следния месец вместо до 20 число, за да има една по-голяма финансова дисциплина, а също така за да има уеднаквиране на сроковете и по другите плащания.

Този данък ще се внася изцяло в републиканския бюджет. Предвижда се също така за закъснение при внасянето на данъка да се плаща 0.2% лихва за всеки 5 дни или част от 5 дни. Това се прави, за да се внесе еднаквост в тия наказания, които се предвиждат по фискалните закони у нас и за да не се задържат постъпленията на сумите в бюджета по тия закони.

Ние предлагаме законът да влезе в сила от 1 март т. г. — следователно той няма обратна сила — а що се отнася до пенсиите — от второто тримесечие, тъй като за първото тримесечие те вече са изплатени.

От името на Правителството аз моля народните представители да приемат законопроекта така, както е предложен от Правителството. (Ръкопляскания)

Председателстващ Илия Радков: Няма други народни представители записани да говорят по законопроекта. Ще пристъпим към неговото приемане.

Има думата секретарят Ангел Генов.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«ЗАКОН

за изменение и допълнение на Закона за данъка върху общия доход.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат заглавието на законопроекта тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 1. В чл. 6, т. 14, сумата 240.000 лв. се заменя със сумата 60.000 лв.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 1 тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 2. В чл. 35, ал. II, без таблицата, ал. III и ал. IV, без забележките, се заличават, а в края на същия член се прибавя нова алинея:

«Този данък се плаща от учрежденията и предприятията за заплатите, надниците и възнагражденията за 1950 г., независимо от това, че и самите служители и работници се облагат по чл. 35-а за същите.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 2 тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 3. След чл. 35 се прибавя нов:

Чл. 35-а. 1. Лицата, получаващи заплати, надници, пенсии, стипендии и други възнаграждения от държавния бюджет, бюджетите на народните съвети, от държавни и общински учреждения и предприятия, кооперации, организации, задруги и от частни лица и предприятия, се облагат с данък, който се удържа при изплащането, изчислен по следната

Месечен доход	Данък
До 5.000 лв. месечно необлагаеми.	
От 5.001 до 7.000 лв.	200 лв. + 5% за горнията над 5.200 лв.
7.001 " 10.000 "	290 " + 6% " " 7.000 "
10.001 " 12.000 "	470 " + 7% " " 10.000 "
12.001 " 15.000 "	610 " + 8% " " 12.000 "
15.001 " 18.000 "	850 " + 10% " " 15.000 "
18.001 и повече	1.150 " + 12% " " 18.000 "

Забележка. При изчислението на данъка доходът се закръглява на 100.

2. Облагат се всички редовни и допълнителни възнаграждения с изключение на:

а) пенсиите, получавани от държавния и други пенсионни фондове до 5.000 лв. месечно, а народните пенсии изцяло, без оглед на размера им;

б) заплатите и възнагражденията по чл. 6, т. 4;

в) пътните, дневните, фуражните, порционните и безотчетните пари до размер, плащан на държавните служители;

г) наградите и възнагражденията по чл. 6, т. 6;

д) заплатите, надниците, стипендиите и другите възнаграждения до размер 5.000 лв.;

е) безотчетните и представителните пари;

ж) възнагражденията по чл. 6, т. 13, до този размер;

з) семейните добавки, хлебните надбавки, 10% възнаграждение за софийските служители и лицата и доходите, за които Ми-

нистерският съвет, по доклад на министъра на финансите, реши да бъдат освободени.

3. Работници, служители, пенсионери и др., които се облагат по горната таблица, ако получават заплати, надници и възнаграждения за извършена работа и в други учреждения и предприятия извън постоянното си местослужение, плащат за тази сума данък, изчислен по горната таблица, по началните проценти, като за дохода под 5.000 лв. данъкът е 4%.

4. Лицата — писатели, художници, артисти, музиканти, журналисти, преводачи и други работници на изкуството, професорите, както и инженерите и архитектите за възнагражденията им извън тези от служебното им занятие, за което плащат данък по таблицата в т. 1 на този член, се облагат по следната

ТАБЛИЦА

Възнаграждение годишно	Данък
До 60.000 лв.	
От 0,000 до 100,000 лв.	8% в/у то
100,000 " 200,000 "	10% над
200,000 " 300,000 "	12% "
300,000 " 400,000 "	14% "
400,000 " 500,000 "	16% "
500,000 " 600,000 "	19% "
600,000 " 700,000 "	22% "
700,000 " 800,000 "	26% "
800,000 " 1,000,000 "	30% "
над 1,000,000 "	34% за горнията над 1,000,000 "

Забележка. При изчислението на данъка доходът се закръглява на 100.

5. Данъкът по горната таблица се изчислява и удържа от учрежденията, предприятията, кооперациите и организацията при изплащане на възнаграждението.

При всяко изплащане данъкът се изчислява за цялото възнаграждение, получено от лицето от началото на годината от всички места, установено с писмена декларация от получателя, като се удържа разликата от платения до изчисления данък.

Забележка. При изплащане на възнагражденията на писателите и другите работници на изкуството данъкът се изчислява на основание дохода за текущия месец. Необлагаем минимум за месеца е 5.000 лв.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 3 тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 4. Чл. 50 се изменя така:

Решенията на данъчния началник и контролната комисия за постановен данък до 20.000 лв. включително не подлежат на обжалване.

Решенията на данъчния началник и контролната комисия в останалите случаи могат да се обжалват по въззивен ред пред окръжния съд в месечен срок от съобщаване решението на данъкоплатеца и на държавния адвокат.

Окръжният съд разглежда тия дела по реда, определен в Закона за гражданското съдопроизводство, и решенията му не подлежат на обжалване.

Забележка. Заварените във Върховния съд дела по Закона за данъка върху общия доход се изпращат за разглеждане в съответните окръжни съдилища.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 4 тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 5. В чл. 51, ал. II, думите «пред Върховния административен съд» се заменят с «пред окръжния съд.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 5 тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 6. В чл. 58, ал. I, цифрата «20» става «10», а алинея пет се заличава, като вместо нея се създават нови:

«Предприятията, учрежденията, организацията и др., които теглят от Българската народна банка суми за изплащане на заплатите, надниците, възнагражденията, прехвърлят едновременно при тегленето съответния данък по чл. 35 и чл. 35-а по сметката на околийския, съответно нему приравнения градски народен съвет.

Данъкът по чл. 35-а е изцяло в полза на републиканския бюджет.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 6 тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 7. Чл. 64, ал. I, се изменя така:

Неплатените в сроковете за доброволно плащане, както и неударжаните, или ударжани, но невнесени в срок данъци се събират с лихва 0.2% за всеки пет дни или част от пет дни.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 7 тъй, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

Секретар Ангел Генов: (Чете)

«§ 8. Постановленията на този закон важат:

От 1 март 1950 г. за заплатите, надниците, стипендиите и другите възнаграждения, а за пенсията — от второто тримесечие на 1950 г.»

Председателстващ Илия Радков: Ония народни представители, които приемат § 8 т'й, както се докладва, моля, да вдигнат ръка. Мнозинство, Събранието приема.

С това дневният ред е изчерпан.

Другари народни представители! Има някои народни представители, които не са положили клетва. Моля тия народни представители, които не са положили клетва и са тук, да излязат напред и да положат клетва. Моля народните представители да станат, а неположилите клетва да повтарят клетвата след мене.

(Народните представители Димо Дичев и полковник Панайот Александров Каракачанов полагат предвидената в чл. 21 от Конституцията клетва.)

Другарки и другари народни представители! С това работата на редовната сесия на Народното събрание завърши. Тази сесия по време е кратка, но през нея Народното събрание прие с пълно единодушие най-важните законодателни актове, които Конституцията му възлага, и избра за министър-председател до-

стойния ученик на нашия непрежалим вожд и учител др. Георги Димитров и верен син на работническата класа — гаранция, че заветите на др. Георги Димитров ще бъдат изпълнени и социализмът изграден. (Ръкопляскания)

Декларацията на Народното събрание в защита на мира, предложена и приета от народните представители с вика, изтръгнат от единните гърди: «Долу престъпните планове на империалистите за нова война! Да живее и крепне могъщият фронт на мира!» е също исторически акт, с който Народната република България, чие то кормило на управление е във верни и изпитани ръце, застава с цялата си воля на позицията на силите, борещи се за мир начело със знаменосеца на могъщия фронт на мира великия Сталин. (Всички стават и продължително ръкопляскаат)

Приемането на единния бюджет на нашата Народна република, бюджет творчески, разгъващ огромните материални сили на българския народ, бе третата не по-малко важна задача.

Бюрото пожелава на народните представители да разгънат сили и да обяснят на народа както бюджета на нашата страна, така и историческата декларация в защита на мира.

Закривам втората сесия на Народното събрание със възгласа: «По Димитровски с др. Вълко Червенков напред към изграждане на социализма в съкратени срокове в нашата родина!» (Ръкопляскания)

(Закрита в 16 ч. 45 м.)

Секретари: { **КРУМ ТЕРЗИЕВ**
ГЕОРГИ АРАЧИЙСКИ

Началник на Стенографското отделение: **ТОДОР АНГЕЛИЕВ**

Подпредседател: **ИЛИЯ РАДКОВ**